

<http://www.turansam.com>

TURAN-SAM: TURAN Stratejik Araştırmalar Merkezi * TURAN-CSR: TURAN Center for Strategic Researches
TURAN-SAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi; p-ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Yıl: 2021; Ay: Eylül; Cilt: 13/YAZ, Sayı: 51
TURAN-CSR International Scientific, Peer-Reviewed & Refereed Journal; p-ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Year: 2021; Month: September; Volume: 13/SUMMER, Issue: 51
DOI: <http://dx.doi.org/10.15189/1308-8041>; WEB: <http://www.TURANSAM.com>

(13)

Dr. Öğr. Üyesi Kübra Deren EKİCİ19
DİJİTAL DİPLOMASİYE GENEL BİR BAKIŞ
AN OVERVIEW OF DIGITAL DIPLOMACY

ÖZ

Diplomasi, devletlerin resmi temsilcileri aracılığı ile barışçıl amaçlarla kurduğu iletişim olarak tanımlanabilir. Küreselleşme, teknolojik gelişmeler, bilgi ve iletişim ağında yaşanan ilerlemeler diplomasiin de evrilmesine yol açmıştır. Bu bağlamda gelişen dijital diplomasi devletlerin dış politika ve iç politikalarında sosyal medyanın aktif olarak kullanımını beraberinde getirmiştir. Böylece dijital iletişim araç ve teknikleri diplomatik amaçlar doğrultusunda kullanılmaya başlamıştır. Hem çağın gerekliliklerine ayak uydurabilmek hem de daha fazla kitleyi daha kısa sürede bilgilendirmek/etkilemek bağlamında önemli bir rol oynayan dijital diplomasi dış politika sürecinde kolaylıklar sağlamaktadır. Çalışmada dijital diplomasi hakkında genel bir bilgilendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Diplomasi, dijital diplomasi, iletişim, sosyal medya, teknoloji.

JEL Kodları: F50, H83.

ABSTRACT

Diplomacy can be defined as the communication established by states for peaceful purposes through their official representatives. Globalization, technological developments, advances in information and communication networks have also led to the evolution of diplomacy. In this context, developing digital diplomacy has brought with it the active use of social media in the foreign and domestic policies of states. Thus, digital communication tools and techniques began to be used for diplomatic purposes. Digital diplomacy, which plays an important role both in keeping up with the requirements of the age and in informing/influencing more masses in a shorter time, provides convenience in the foreign policy process. In the study, a general information about digital diplomacy was given.

Keywords: Diplomacy, digital diplomacy, communication, social media, technology.

JEL Codes: F50, H83.

http://www.turansam.com

TURAN-SAM: TURAN Stratejik Araştırmalar Merkezi * TURAN-CSR: TURAN Center for Strategic Researches
TURAN-SAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi; p-ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Yıl: 2021; Ay: Eylül; Cilt: 13/VAZ, Sayı: 51
TURAN-CSR International Scientific, Peer-Reviewed & Refereed Journal; p-ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Year: 2021; Month: September; Volume: 13/SUMMER, Issue: 51
DOI: http://dx.doi.org/10.15189/1308-8041; WEB: http://www.TURANSAM.com

GİRİŞ

Teknolojinin sürekli değişerek gelişmesi sadece makinalaşma anlamında bir dönüşümü değil enformasyon, haberleşme, ulaşım, küreselleşme, devletlerin birbirleri ile etkileşiminde de büyük önem arz etmeye başlamıştır. Zira sosyal medya, bilgi teknolojisindeki ilerlemeler, akıllı cep telefonları, tabletler, uzaktan erişim teknolojisi hem bireylerin hem de kurum, kuruluş ve devletlerin daha kolay şekilde ulaşılabilir olmalarına sebebiyet vermiştir. Kamu diplomasisi de bu bağlamdaki gelişmelerden dijital diplomasi alt başlığında gelişme göstermiştir. Kamu diplomasisinin bir alt kümesi olarak da kabul edilen dijital diplomasi, sosyal medya ve iletişim araçları yoluyla, teknolojinin desteğinden de faydalanan bir kamu diplomasisi etkinliği olarak isimlendirilebilmektedir.

Diplomasi ve Dijital Diplomasinin Gelişimi

Diplomasi en genel ve en basit anlamıyla bir devletin bağlantı halinde olduğu diğer devletle ilgili herhangi bir konu ve sorunu üzerindeki görüşlerini kendi resmi temsilcileri vasıtasıyla karşı devletin resmi temsilcilerine iletmesi süreci olarak tanımlanabilmektedir. Bunun yanı sıra uluslararası alanda yaşanan gelişmeler, küreselleşmenin etkisi, haberleşme ve teknoloji bağlamındaki ilerlemeler, kişilerin, grupların dış politika üzerinde etkili olmaya başlaması diplomasi alanında da yenilikleri gündeme getirmiştir. Diplomasi siyasal boyutunu aşır ekonomi, kültür, teknoloji vb. boyutlarda da etkili olmaya başlamıştır. Böylece günümüz dijital gelişmelerinden de etkilenme sürecine girmiştir.

Siyasal aktörler ile gerçekleştirilen resmi ilişkilere bu gelişmeler ışığında çıkar grupları, sivil toplum kuruluşları, kâr amaçlı organizasyonlar ve vatandaşların da katılımıyla devletler için diplomasi alanının revize edilme, koordine edilme gerekliliği ortaya çıkmıştır (Köksoy, 2014: 212).

Kamu diplomasisi II. Dünya Savaşı sonrası genellikle propaganda amaçlı kullanılırken zamanla ve konjonktürel gelişmelerle birlikte değer ve kültür odaklı bir araç olarak görülmeye başlanmıştır. Bu durumun gelişmesinde sanatsal ve bilimsel faaliyetler, sergiler, fuarlar vb. etkileşim teknikleri etkili olmaktadır.

Kamu diplomasisi anlayışında yaşanan en önemli gelişmelerin başında iç ve dış kamuların dış politika ve dış iletişim doğrultusunda bilgilendirmesini hedefleyen tek yönlü modellerin yanında bu kamular ile anlayış, iyi ilişkiler geliştirmeyi amaçlayan çift yönlü modellerin de geliştirilmesi gelmektedir. Bu bağlamda da eski ve yeni kamu diplomasisi ayrımının ötesinde halkla ilişkiler ve kamu diplomasisi etkileşimi de önem kazanmaktadır (Köksoy, 2014: 221).

Kamu diplomasisinin bir alt başlığı olarak da kabul edilebilen dijital diplomasi teknoloji ve bilhassa bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler ile devletlerin dış politikasında da etkili olmaya başlamıştır. Zira bu teknolojilerin yaygın hale gelmesi internetin yaygın kullanımı ile devletler de daha kolay ulaşılabilir hale gelmiştir. Sosyal medya veya yeni medya olarak tabir edilen mecra çok kısa sürelerde çok fazla kitleyi etki altında bırakmaktadır. Bu durum dış politika üzerinde de etkili olmaktadır. Böylece dijital diplomasi kavramı da gün yüzüne çıkmıştır. Yeni ve tek bir tanımı olmayan kavram dış politika da etkili bir unsur haline gelmiştir. Zira devletlerin sosyal medya ya da diğer bir ifadeyle dijital iletişim araçlarını kullanmaya başlaması hem çağın gereği olarak hem de itibarını ve imajını daha iyi yönetebilmesi açısından gerekli hale gelmiştir.

Lewis'e göre dijital diplomasi, diplomatların birbirleriyle ve genel halkla iletişim kurmak için dijital iletişim araçlarını/sosyal medyayı kullanmasıdır (Lewis, 2014).

Devletlerin kamu diplomasisi etkinliklerini bilgi iletişim teknolojileri ile gerçekleştirmeye başlaması dijital diplomasiyi oluşturmaktadır. Böylece hem ülke içi hem de uluslararası ilişkiler bağlamında internet yoluyla etkinliğini artıran devletler dış politika süreçlerinde de ulusal itibarlarını artırmaya çalışmaktadırlar (Yağmurlu, 2019: 1268).

Dijital diplomasinin ulaşım sınırlarını aştığının en önemli örneği küresel bir sorun olan Covid 19 sürecindeki etkisidir. Zira pandemi sürecinde yaşanan sıkıntıların çözülmesi ya da azaltılması için telefon görüşmeleri, video konferans diplomasisi liderlere, siyasilere ve kurumlara olanak sunmuştur. Türkiye'de bu süreçte dijital diplomasi bağlamında atılan en önemli adımlardan biri "Antalya Diplomasi Forumu" olarak değerlendirilebilir (Türkoğlu, 2020:29).

http://www.turansam.com

TURAN-SAM: TURAN Stratejik Araştırmalar Merkezi * TURAN-CSR: TURAN Center for Strategic Researches
TURAN-SAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi; p-ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Yıl: 2021; Ay: Eylül; Cilt: 13/YAZ, Sayı: 51
TURAN-CSR International Scientific, Peer-Reviewed & Refereed Journal; p-ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Year: 2021; Month: September; Volume: 13/SUMMER, Issue: 51
DOI: http://dx.doi.org/10.15189/1308-8041; WEB: http://www.TURANSAM.com

Dijital diplomasi yumuşak gc ile de ilişkilendirilmesi gerekli bir kavram olarak düşünülebilir. Devletlerin yumuşak gc kullanarak medya ve kültürel unsurlar yoluyla yabancı devletlerin halklarını dış politika amaçları çerçevesinde ikna ve rıza yoluyla etkilemeye çalışması bu bağlamda değerlendirilebilmektedir (Çömlekçi, 2019:2).

Uluslararası düzenlenen etkinlikler gündem belirleme, değiştirme, kamuoyu oluşturarak destek kazanmayı hedeflemektedir. Ayrıca otoriter iktidarların yerini alan demokratik yönetimler de kamu diplomasinin önem kazanmasında rol oynamaktadır (zdemir, 2020: 91).

Dijital diplomasinin bilgilendirme ve konuşma-tartışma gibi iki amacı olduğu söylenilmektedir. Sosyal medya ve internet üzerinden bilgilendirme yapılırken konuşma ve tartışma imkanının uygulamada yeterince kullanılmadığı belirtilmektedir (Yağmurlu, 2019: 1290). Dijital diplomasi, ikna ve algı oluşturmayı sağlayan bir vasıta iken en önemli yönü bunu nasıl oluşturup dizayn edeceğidir (Aslan, Göksu, 2016: 6).

Dijital Diplomasinin Genel zellikleri

Dijital diplomasi anlayışının başlangıç noktasını bilişim teknolojileri ve bunların siyasete ve diplomasiye dönüştürücü etkileri olarak değerlendirmek mümkündür. Analiz birimi ağlar, internet ve sosyal medya alanındaki sosyal ağlar iken gerçekte iştiği alan sanal-siber ortam, araçları ise sosyal medya olarak Twitter, Facebook, WhatsApp, Youtube, Periscope, Google+ vb.dir. Dijital diplomasinin düşünsel arka planı nl İşpanyol sosyolog Manuel Castells'in enformasyonizm paradigmasına dayandırılabilir (Ekşi, 2016: 76-77).

Teknolojik gelişmelerin iyice arttığı 21. Yüzyılda liderler ve dışışleri yetkilileri dış politika ve diplomatik gelişmeleri ulusal ve uluslararası kamuoyuna bilgi iletişim teknolojileri, dijital teknolojiler üzerinde aktarmaya başlamıştır.

Dijital diplomasinin en önemli özellikleri, sahip olduğu farklılıklar arasında şunlar bulunmaktadır: Dijital diplomasinin hedef kitlesinde devletler ve yetkililerinin yanı sıra bireyler yer almaya başlamıştır. Dijital diplomasi ile devlet dışı aktörler de etkili olmaya başlamıştır. Yöntem bağlamında ise yeni iletişim ve bilişim araçları kullanılmaya başlamış ve böylece geniş diplomatik gündemler de teşvik edilmeye başlamıştır. Dijital diplomasi sosyal medya araçları üzerinden gerçekte sıradan bireylerinde etkin rol oynadığı bir özellik taşıdığı için geleneksel diplomasiye göre daha şeffaf olarak değerlendirilebilir.

Dijital diplomasinin diplomasi alanındaki önemini belirten ve küresel bir boyut kazanmasında etkili olan en önemli gelişme Arap Baharı olmuştur. Zira sosyal medya Ortadoğu'daki halk hareketlerinde büyük rol oynamıştır.

SONUÇ

Teknolojide yaşanan gelişmeler diplomasi üzerinde de etkili olmuştur. Zira dijitalleşme ile diplomasinin kullanım şekli ve Dışışleri Bakanlıkları da bu değişim süreçlerine adapte olmaya başlamıştır. Dijital diplomasi ülkelerin sorunlarını çözmede daha fazla bilgi akışı sağlarken, kısa zamanda kitleler üzerinde büyük etkiler yaratırken birtakım zorluklar da barındırmaktadır. Bu bağlamda fırsat ve zorlukları beraberinde getirdiği söylenilmektedir.

Dijital diplomasinin oluşumunda etkili olan unsur teknolojinin gelişimiyle gelen aę toplumdur. Aę toplumu ile küresel bağlamda yaşanan tüm olaylar toplumlar tarafından değerlendirilmekte ve çözüm üretilmesi beklenilmektedir. Bu bağlamda geleneksel diplomasinin yetersiz kaldığı noktalarda dijital kaynaklar kullanırken hem devlete itibar sağlanmakta hem çaağa ayak uydurulmakta hem de sorunlar daha hızlı bir şekilde bireyleri de kapsayarak şeffaflık içerisinde çözülmektedir.

<http://www.turansam.com>

TURAN-SAM: TURAN Stratejik Araştırmalar Merkezi * TURAN-CSR: TURAN Center for Strategic Researches
TURAN-SAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi; p-ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Yıl: 2021; Ay: Eylül; Cilt: 13/YAZ, Sayı: 51
TURAN-CSR International Scientific, Peer-Reviewed & Refereed Journal; p-ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Year: 2021; Month: September; Volume: 13/SUMMER, Issue: 51
DOI: <http://dx.doi.org/10.15189/1308-8041>; WEB: <http://www.TURANSAM.com>

KAYNAKÇA

- 1.ASLAN Pınar, GÖKSU Oğuz (2016). “Dijital Diplomasi, Küresel Algı ve Türkiye”, Digital Diplomacy, Global Perception and Turkey, Eds. Sezer, N., Gezgin, S. & Yolcu, E. ‘14th International Symposium Communication in the Millennium’ İstanbul, pp.573-590.
- 2.ÇÖMLEKÇİ, Mehmet Fatih (2019). “Dijitalleşen Diplomasi Ve Sosyal Medya Kullanımı: Büyükelçilik Facebook Hesapları Üzerine Bir Araştırma”, **Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, (ISSN: 2146-3417 / E-ISSN: 2587-2052), Cilt: 8 – Sayı: 1.
- 3.EKŞİ, Muharrem (2016). “Türk Dış Politikasında Diplomasinin Yeni İletişimsel Boyutları ve Mekanizmaları: Dijital Diplomasi”, Burcu Sunar Cankurtaran (ed.), **Uluslararası İlişkilere Disiplinlerarası Bir Yaklaşım: Uluslararası İletişim Perspektifi**, İstanbul: Röle Akademi Yayıncılık, ss.75-92.
- 4.KÖKSOY, Ergün (2014). “Kamu diplomasisi ve halkla ilişkiler ilişkisi: Kuramsal bir değerlendirme”, **Marmara İletişim Dergisi / Marmara Journal of Communication**, Sayı / Issue: 22ss/pp. 211-231 • ISSN: 1300-4050, DOI: 10.17829/midr.20152214175.
- 5.LEWIS, Dew (2014). “Digital diplomacy”, Gateway House, <https://www.gatewayhouse.in/digital-diplomacy-2/> (01.09.2021).
- 6.ÖZDEMİR, Murat (2020). “Dijital Diplomasi ve Sosyal Medya: Barış Pınarı Harekatı Kapsamında Türkiye Washington Büyükelçiliğinin Twitter Kullanımı”. **Uluslararası Halkla İlişkiler ve Reklam Çalışmaları Dergisi**, 3(2) 87-105.
- 7.TÜRKOĞLU, Yeliz (2020). “Dijital Diplomasi, Türk Dış Politikasında Dijital Diplomasi ve Küresel Pandeminin Türkiye’nin Dijital Diplomasisine Yansımaları”, <https://docplayer.biz.tr/202976035-Turk-dis-politikasinda-dijital-diplomasi-ve-kuresel-pandeminin-turkiye-nin-dijital-diplomasisine-yansimalari.html>. (12.09.2021).
- 8.YAĞMURLU, Aslı (2019). “Dijital Diplomasi: Kamu Diplomasisi Çerçevesinden Avrupa Birliği Üye Ülkeleri Ve Türkiye Dışişleri Bakanlıkları İnternet Uygulamaları”, **Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi**, Cilt 7, Sayı 2.